

การขายทรัพย์สินของผู้ต้องขัง (ปี ๒๕๔๖)

ผู้ต้องขังมีทรัพย์สินติดตัวมาและต้องการจำหน่าย โดยปกติยอมเป็นหน้าที่ของผู้ต้องขังที่จะจำหน่ายโดยวิธีไหนเอง มิใช่หน้าที่ของทัณฑสถานฯต้องดำเนินการให้ แต่หากผู้ต้องขังขอความช่วยเหลือ ทัณฑสถานฯสามารถให้ความอนุเคราะห์ได้ตามสมควร

ข้อหาหรือ

ทัณฑสถานหญิงกลางแจ้งว่า ขณู. ขอให้ทัณฑสถานฯ ดำเนินการขายเข็มขัดโลหะสีแดงที่ฝากไว้กับทัณฑสถานฯเพื่อนำเงินมาใช้จ่ายภายในทัณฑสถาน

ในหน่วยงานของทัณฑสถานฯ มีความเห็นแตกต่างกัน ส่วนสวัสดิการผู้ต้องขังเห็นว่าสามารถจะดำเนินการได้ แต่นิติกรของทัณฑสถานฯเห็นว่า เรื่องดังกล่าวเป็นการพิจารณาตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๔๗ มาตรา ๓๙ วรรคสอง ประกอบกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๒๙ การที่จะสามารถเลือกใช้วิธีการตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๓๙ วรรคสอง คือ ทำลายหรือขายทอดตลาดสิ่งของของผู้ต้องขังได้นั้น จะต้องเป็นกรณีของสิ่งของอันจะเก็บรักษาไว้ในเรือนจำไม่ได้เนื่องจากขนาด น้ำหนัก หรือสภาพ และผู้ต้องขังไม่สามารถจะฝากไว้แก่บุคคลภายนอกได้ เช่นนี้ ทัณฑสถานฯ จะมีอำนาจออกคำสั่งอนุญาตให้ดำเนินการในการขายทรัพย์สินดังกล่าวได้หรือไม่ เพียงใด

ข้อพิจารณา

กรมราชทัณฑ์พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามกฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๒๙ ได้มีการกำหนดวิธีปฏิบัติในการที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งของซึ่งมิใช่เป็นสิ่งของต้องห้าม หรือมิใช่สิ่งของที่อยู่ในระหว่าง การควบคุมของเรือนจำ หากผู้ต้องขังมีสิ่งของดังกล่าวติดตัวมากฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานเรือนจำจัดการกับสิ่งของนั้น โดยวิธีให้ผู้ต้องขังทำการมอบให้ไปญาติ หรือบุคคลอื่นที่อยู่นอกเรือนจำ หรือจำหน่าย หากไม่อาจมอบให้กับบุคคลใดภายนอกได้ หรือถ้าเป็นเงินก็ให้ดำเนินการเป็นไปตามกรณีการรับฝากเงินผู้ต้องขังตามระเบียบและในที่ซึ่งกำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยของผู้ต้องขังที่จะถูกแย่งชิงหรือใช้การกระทำผิด (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๒๙) กรณีของ ข.ณู. ทัณฑสถานฯ ต้องจัดการมอบสิ่งของของ ข.ณู. ให้กับญาติ หรือบุคคลอื่นนอกทัณฑสถานฯ ถ้าไม่สามารถดำเนินการได้ก็ให้ ข.ณู. ดำเนินการจำหน่ายสิ่งของจะโดยวิธีใด ก็เป็นสิทธิส่วนบุคคล มิใช่หน้าที่ที่ทัณฑสถานฯต้องดำเนินการให้ หาก ข.ณู. ขอความช่วยเหลือให้ช่วยดำเนินการขายให้ ทัณฑสถานฯสามารถพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ได้ตามสมควร และหากจะให้การอนุเคราะห์ ทัณฑสถานฯก็ควรที่จะให้มีการบันทึกยืนยันเจตนา และทำหลักฐานให้ชัดเจนถูกต้องสามารถตรวจสอบได้